II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2019/897,

12. märts 2019,

millega muudetakse komisjoni määrust (EL) nr 748/2012 seoses riskipõhise nõuetele vastavuse kontrolli lisamisega I lisasse ja keskkonnakaitsenõuete rakendamisega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, ([1]) eriti selle artikli 19 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artiklile 77 peab Euroopa Liidu Lennundusohutusamet (edaspidi „amet“) liikmesriikide nimel täitma projekteerimis-, tootmis- või registreerimisriigi funktsioone ja ülesandeid, mis on seotud projekti sertifitseerimisega. Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 77 lõike 1 punktile a ja koostoimes kõnealuse määruse artikli 62 lõike 2 punktiga a peab amet võtma vastu ja hindama talle esitatud taotlusi ning andma välja asjakohaseid sertifikaate. Selleks peab amet määrama kindlaks ja tegema taotlejale teatavaks sertifitseerimisaluse, kohaldatavad keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse.

(2) Komisjoni määruse (EL) nr 748/2012 ([2]) kohaselt peab taotleja saama ameti poolt välja antud sertifikaadi pärast seda, kui on tõendatud, et sertifitseeritav toode vastab kohaldatavale sertifitseerimisalusele, sealhulgas lennukõlblikkusega seotud kohaldatavatele sertifitseerimistingimustele ja keskkonnakaitsenõuetele. Selliste sertifikaatide taotlejad peavad tõendama, et nad vastavad täielikult kõikidele kehtestatud sertifitseerimisaluse aspektidele. Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artiklile 83 peab amet kas ise või liikmesriikide lennuametite või kvalifitseeritud üksuste kaudu korraldama tema sertifitseerimisülesannete täitmisega seotud uurimisi. Amet hindab taotlusi, kuid ta ei pea kõikidel juhtudel korraldama määruse (EL) 2018/1139 artikli 83 kohast põhjalikku uurimist. Seepärast tuleks selleks, et vähendada valikuliste uurimistega seotud ohutusriske ning parandada sertifitseerimismenetluse tõhusust, läbipaistvust ja prognoositavust, ette näha teatavad valikukriteeriumid, mille abil saaks kindlaks määrata, millistes valdkondades ja kui põhjalikult amet peaks nõuetele vastavuse tõendamist kontrollima. Need kriteeriumid peaksid tuginema rahvusvahelise tsiviillennunduse konventsiooni (edaspidi „Chicago konventsioon“ 19. lisas sätestatud ohutusjärelevalve- ja ohutusjuhtimispõhimõtetele.

(3) Lisaks on määrusega (EL) nr 748/2012 ette nähtud, et projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikud peavad tegema ameti asemel teatavad sertifitseerimisotsused vastavalt nende sertifikaadi väljaandmise tingimustele

([1]) ELT L 212, 22.8.2018, lk 1.

([2]) Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1).

ja kvaliteedi tagamise süsteemi asjakohastele menetlustele. Olemasolevate õigustega seoses saadud kogemuste põhjal ja halduskoormuse vähendamiseks, kuid samas lennundusohutusega seotud riske ja keskkonnakaitsenõudeid arvesse võttes peaks projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikel olema õigus kinnitada tüübisertifikaatides tehtavaid teatavaid olulisi muudatusi ja anda välja teatavaid täiendavaid tüübisertifikaate. Selleks et piirata lennuohutusega seotud riske ja võttes arvesse keskkonnakaitsenõudeid, peaksid need uued õigused olema seotud üksnes mõõdukalt uuenduslike oluliste muudatuste kinnitamisega ja need tuleks anda üksnes nendele sertifikaadiomanikele, kes saavad kõnealuseid uusi õigusi nõuetekohaselt rakendada. Viimati mainitu tõendamiseks tuleks näidata, et varasemate sarnaste oluliste muudatuste puhul on saavutatud ametiga koostööd tehes rahuldavaid tulemusi.

(4) Selguse huvides tuleks määruse (EL) nr 748/2012 I lisa muuta nii, et selle jaos A sätestatakse nõuded, mida kohaldatakse üksnes kõnealuse lisa kohaselt välja antud või välja antavate sertifikaatide taotlejate või selliste sertifikaatide omanike suhtes, ning kõnealuse lisa jaos B sätestatakse nõuded, mida kohaldatakse üksnes pädevate asutuste, kaasa arvatud ameti suhtes.

(5) Lennuettevõtjad peavad pärast hooldust tegema kontroll-lende, et tagada teatavate õhusõidukisüsteemide nõuetekohane toimimine, mida ei saa maa peal kontrollida. Nende lendude ajal varem toimunud lennuõnnetused või tõsised intsidendid viitavad sellele, et teatavaid tehnilisi kontroll-lende ei tohiks teha lennukõlblikkussertifikaadi (või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi) alusel, vaid nende jaoks oleks vaja lennuluba. Seepärast tuleks nende lendude loetellu, mille jaoks on vaja lennuluba, lisada õhusõidukiga lendamine vigade tuvastamiseks või ühe või mitme süsteemi, osa või seadme toimimise kontrollimiseks pärast hooldust.

(6) Tuleks kõrvaldada teatavad ebakõlad määruse (EL) nr 748/2012 ja määruse (EL) 2018/1139 vahel seoses tüübisertifitseerimisaluse sisu ja teavitamismenetlusega.

(7) Määruse (EL) 2018/1139 artikli 9 lõikes 2 on nõutud, et õhusõidukite ning nende mootorite, propellerite, osade ja teisaldatava varustuse heitkogused ning müra peavad vastama keskkonnakaitsenõuetele, mis sisalduvad Chicago konventsiooni I köite 12. muudatuses, II köite 9. muudatuses ja 16. lisa III köite esmaväljaandes, mida kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018.

(8) Seepärast tuleks määruse (EL) nr 748/2012 I lisa kohandada nii, et see kajastaks Chicago konventsiooni 16. lisas sisalduvaid keskkonnakaitsenõudeid. Kuna Chicago konventsiooni 16. lisa sätetega on ette nähtud, et teatavad mootorid või õhusõidukid võib vabastada keskkonnakaitsenõuete täitmisest, tuleks ka määruses (EL) nr 748/2012 sätestada võimalus, et tootjaorganisatsioonid taotlevad oma pädevalt asutuselt erandeid keskkonnakaitsenõuete täitmisest.

(9) Lisaks sellele tuleks selguse huvides muuta teatavaid määruse (EL) nr 748/2012 sätteid, et kõrvaldada standardite, soovituslike tavade ja nendega seotud suuniste kohaldamisega seotud tehnilised probleemid, mis võivad tekkida õhusõidukite ja mootorite sertifitseerimise käigus.

(10) Seepärast tuleks määrust (EL) nr 748/2012 vastavalt muuta.

(11) Kõikidele asjaosalistele on vaja anda piisavalt aega, et kohaneda käesoleva määrusega ettenähtud meetmete põhjal loodud uue õigusraamistikuga.

(12) Käesolevas määruses sätestatud meetmed põhinevad ameti arvamustel 07/2016, ([3]) 01/2017 ([4]) ja 09/2017, ([5]) mis esitati kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 76 lõikega 1,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

1. Artikli 1 lõikele 2 lisatakse punkt k:

„k) „käitussobivuse andmed“ – andmed, mis on õhusõiduki tüübisertifikaadi, piiratud tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi osa ning mis sisaldavad kõike järgnevat:

i) piloodi tüübipädevuskoolituse miinimumõppekava, sh tüübipädevuse kindlaksmääramine;

([3]) Arvamus nr 07/2016 osalemismääraga seotud nõuete osale 21 lisamise kohta.
([4]) Arvamus nr 01/2017 tehniliste kontroll-lendude kohta.
([5]) Arvamus nr 09/2017 CAEP/10 kliimamuutust, heitkoguseid ja müra käsitlevate muudatuste rakendamise kohta.

ii) lennuimitaatorite objektiivset kvalifitseerimist toetavate õhusõiduki valideerimise lähteandmete ulatuse kindlaksmääramine või nende ajutiseks kvalifitseerimiseks vajalikud täiendavad andmed;

iii) piloodi tüübipädevuse koolituse miinimumõppekava, sh tüübipädevuse kindlaksmääramine;

iv) tüübi või variandi kindlaksmääramine salongitöötajate jaoks ja tüübikohased andmed salongitöötajate koolitamiseks;

v) minimaalvarustuse põhiloetelu;".

2. Artiklile 9 lisatakse lõige 4:

„4. Erandina lõikest 1 võib tootjaorganisatsioon esitada pädevale asutusele taotluse erandi tegemiseks määruse (EL) 2018/1139 (*) artikli 9 lõike 2 esimeses lõigus osutatud keskkonnakaitsenõuetest.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrus (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91 (ELT L 212, 22.8.2018, lk 1)."

3. Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates [*Väljaannete talitus – palun lisada kuupäev: üheksa kuud pärast jõustumist*], välja arvatud artikli 1 lõige 2 ja lisa punktid 11, 13–14, 23–26, 28, 30, punkti 40 alapunkt 21.B.85 ning punkt 43, mida kohaldatakse alates *[Väljaannete talitus – palun lisada jõustumise kuupäev]*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 12. märts 2019

Komisjoni nimel

president

Jean-Claude JUNCKER

LISA

Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) muudetakse järgmiselt.

1) Sisukord asendatakse järgmisega:

„Sisukord

21.1. Üldosa

JAGU A — TEHNILISED NÕUDED

ALAJAGU A — ÜLDSÄTTED

21.A.1 Kohaldamisala

21.A.2 Muu isiku kui sertifikaadi taotleja või omaniku kohustus

21.A.3A Rikked, häired ja defektid

21.A.3B Lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused

21.A.4 Projekteerija ja tootja vaheline kooskõlastus

ALAJAGU B — TÜÜBISERTIFIKAADID JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.A.11 Kohaldamisala

21.A.13 Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.14 Pädevuse tõendamine

21.A.15 Taotlemine

21.A.19 Uut tüübisertifikaati nõudvad muudatused

21.A.20 Vastavus tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele

21.A.21 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmise nõuded

21.A.31 Tüübiprojekt

21.A.33 Ülevaatused ja katsed

21.A.35 Katselennud

21.A.41 Tüübisertifikaat

21.A.44 Omaniku kohustused

21.A.47 Ülekandmine

21.A.51 Kehtivus ja selle jätkumine

21.A.55 Andmete säilitamine

21.A.57 Käsiraamatud

21.A.61 Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid

21.A.62 Käitussobivuse andmete kättesaadavus

(ALAJAGU C — EI KOHALDATA)

ALAJAGU D — MUUDATUSED TÜÜBISERTIFIKAATIDES JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAATIDES

21.A.90A Kohaldamisala

21A.90B Standardmuudatused

21.A.91 Tüübisertifikaadi muudatuste liigitus

21.A.92 Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.93 Taotlemine

21.A.95 Väheolulise muudatuse kinnitamise nõuded

21.A.97 Olulise muudatuse kinnitamise nõuded

21.A.101 Tüübisertifitseerimisalus, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus ja keskkonnakaitsenõuded tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul

21.A.105 Andmete säilitamine

21.A.107 Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid

21.A.108 Käitussobivuse andmete kättesaadavus

21.A.109 Kohustused ja EPA-märgistus

ALAJAGU E — TÄIENDAVAD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.A.111 Kohaldamisala

21.A.112A Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.112B Pädevuse tõendamine

21.A.113 Täiendava tüübisertifikaadi taotlemine

21.A.115 Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmisega tehtavate oluliste muudatuste kinnitamise nõuded

21.A.116 Ülekandmine

21.A.117 Muudatused selles toote osas, mida täiendav tüübisertifikaat käsitleb

21.A.118A Kohustused ja EPA-märgistus

21.A.118B Kehtivus ja selle jätkumine

21.A.119 Käsiraamatud

21.A.120A Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid

21.A.120B Käitussobivuse andmete kättesaadavus

ALAJAGU F — TOOTMINE TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAADI PUUDUMISE KORRAL

21.A.121 Kohaldamisala

21.A.122 Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.124 Taotlemine

21.A.125A Heakskiidukirja väljaandmine

21.A.125B Puudused

21.A.125C Kehtivus ja selle jätkumine

21.A.126 Tootmisjärelevalvesüsteem

21.A.127 Katsed: õhusõidukid

21.A.128 Katsed: mootorid ja propellerid

21.A.129 Tootja kohustused

21.A.130 Nõuetele vastavuse deklaratsioon

ALAJAGU G — TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

21.A.131 Kohaldamisala

21.A.133 Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.134 Taotlemine

21.A.135 Tootjaorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmine

21.A.139 Kvaliteedisüsteem

21.A.143 Käsiraamat

21.A.145 Sertifikaadi saamise nõuded

21.A.147 Muudatused sertifitseeritud tootjaorganisatsioonis

21.A.148 Asukoha muudatused

21.A.149 Ülekandmine

21.A.151 Sertifikaadi tingimused
21.A.153 Muudatused sertifikaadi tingimustes
21.A.157 Kontrollimine
21.A.158 Puudused
21.A.159 Kehtivus ja selle jätkumine
21.A.163 Õigused
21.A.165 Omaniku kohustused
ALAJAGU H — LENNUKÕLBLIKKUSSERTIFIKAADID JA PIIRATUD LENNUKÕLBLIKKUSSERTIFIKAADID
21.A.171 Kohaldamisala
21.A.172 Kõlblikkuskriteeriumid
21.A.173 Liigitus
21.A.174 Taotlemine
21.A.175 Keel
21.A.177 Parandamine või muutmine
21.A.179 Ülekandmine ja uuesti väljaandmine liikmesriikides
21.A.180 Ülevaatused
21.A.181 Kehtivus ja selle jätkumine
21.A.182 Õhusõiduki identifitseerimine
ALAJAGU I — MÜRASERTIFIKAADID
21.A.201 Kohaldamisala
21.A.203 Kõlblikkuskriteeriumid
21.A.204 Taotlemine
21.A.207 Parandamine või muutmine
21.A.209 Ülekandmine ja uuesti väljaandmine liikmesriikides
21.A.210 Ülevaatused
21.A.211 Kehtivus ja selle jätkumine
ALAJAGU J — PROJEKTEERIMISORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT
21.A.231 Kohaldamisala
21.A.233 Kõlblikkuskriteeriumid
21.A.234 Taotlemine
21.A.235 Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmine
21.A.239 Kvaliteedi tagamise süsteem
21.A.243 Andmed
21.A.245 Sertifikaadi saamise nõuded
21.A.247 Muudatused kvaliteedi tagamise süsteemis
21.A.249 Ülekandmine
21.A.251 Sertifikaadi tingimused
21.A.253 Muudatused sertifikaadi tingimustes
21.A.257 Kontrollimine
21.A.258 Puudused
21.A.259 Kehtivus ja selle jätkumine
21.A.263 Õigused
21.A.265 Omaniku kohustused

ALAJAGU K — OSAD JA SEADMED

21.A.301 Kohaldamisala

21.A.303 Vastavus kohaldatavatele nõuetele

21.A.305 Osade ja seadmete sertifitseerimine

21.A.307 Osade ja seadmete käibele laskmine paigaldamiseks

(ALAJAGU L — EI KOHALDATA)

ALAJAGU M — REMONDITÖÖD

21.A.431A Kohaldamisala

21A.431B Standardremonditööd

21.A.432A Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.432B Pädevuse tõendamine

21.A.432C Remondiprojekti kinnituse taotlemine

21.A.433 Remondiprojekti kinnitamise nõuded

21.A.435 Remondiprojektide liigitus ja kinnitamine

21.A.439 Varuosade tootmine

21.A.441 Remonditööde tegemine

21.A.443 Piirangud

21.A.445 Parandamata kahjustused

21.A.447 Andmete säilitamine

21.A.449 Jätkuva lennukõlblikkuse tagamise juhendid

21.A.451 Kohustused ja EPA-märgistus

(ALAJAGU N — EI KOHALDATA)

ALAJAGU O — EUROOPA TEHNILISTELE NORMATIIVIDELE VASTAVAD LOAD

21.A.601 Kohaldamisala

21.A.602A Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.602B Pädevuse tõendamine

21.A.603 Taotlemine

21.A.604 Abijõuseadmetele (APU) antud luba Euroopa tehnilistele normatiividele vastavuse kohta (ETSO luba)

21.A.605 Nõutavad andmed

21.A.606 ETSO loa väljaandmise nõuded

21.A.607 ETSO loaga seotud eesõigused

21.A.608 Konstruktsiooni ja lennutehniliste näitajate deklaratsioon (DDP)

21.A.609 ETSO lubade omanike kohustused

21.A.610 Kõrvalekallete heakskiitmine

21.A.611 Konstruktsiooni muudatused

21.A.613 Andmete säilitamine

21.A.615 Ameti korraldatavad ülevaatused

21.A.619 Kehtivus ja selle jätkumine

21.A.621 Ülekandmine

ALAJAGU P — LENNULUBA

21.A.701 Kohaldamisala

21.A.703 Kõlblikkuskriteeriumid

21.A.705 Pädev asutus

21.A.707 Lennuloa taotlus

21.A.708 Lennutingimused

21.A.709 Lennutingimuste kinnitamise taotlus

21.A.710 Lennutingimuste kinnitamine

21.A.711 Lennuloa väljaandmine

21.A.713 Muudatused

21.A.715 Keel

21.A.719 Ülekandmine

21.A.721 Ülevaatused

21.A.723 Kehtivus ja selle jätkumine

21.A.725 Lennuloa kehtivuse pikendamine

21.A.727 Lennuloa valdaja kohustused

21.A.729 Andmete säilitamine

ALAJAGU Q — TOODETE, OSADE JA SEADMETE IDENTIFITSEERIMINE

21.A.801 Toodete identifitseerimine

21.A.803 Identifitseerimisandmete käsitlemine

21.A.804 Osade ja seadmete identifitseerimine

21.A.805 Kriitiliste osade identifitseerimine

21.A.807 ETSO artiklite identifitseerimine

JAGU B — MENETLUS PÄDEVATELE ASUTUSTELE

ALAJAGU A — ÜLDSÄTTED

21.B.5 Kohaldamisala

21.B.20 Pädeva asutuse kohustused

21.B.25 Pädeva asutuse töökorralduse nõuded

21.B.30 Dokumenteeritud menetlused

21.B.35 Töökorralduse ja menetluste muudatused

21.B.40 Vaidluste lahendamine

21.B.45 Aruandlus/kooskõlastamine

21.B.55 Andmete säilitamine

21.B.60 Lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused

ALAJAGU B — TÜÜBISERTIFIKAADID JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.B.70 Sertifitseerimistingimused

21.B.75 Eritingimused

21.B.80 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi tüübisertifitseerimisalus

21.B.82 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus

21.B.85 Kohaldatavad keskkonnakaitsenõuded ja sertifitseerimistingimused tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks

21.B.100 Osalemismäär

21.B.103 Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmine

(ALAJAGU C — EI KOHALDATA)

ALAJAGU D — MUUDATUSED TÜÜBISERTIFIKAATIDES JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAATIDES

21.B.105 Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul

21.B.107 Tüübisertifikaadi muutmise kinnituse väljaandmine

ALAJAGU E — TÄIENDAVAD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.B.109 Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimisalus täiendava tüübisertifikaadi taotlemiseks

21.B.111 Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmine

ALAJAGU F — TOOTMINE TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAADI PUUDUMISE KORRAL

21.B.120 Kontrollimine

21.B.125 Puudused

21.B.130 Heakskiidukirja väljaandmine

21.B.135 Heakskiidukirja säilitamine

21.B.140 Heakskiidukirja muutmine

21.B.145 Heakskiidukirja piiramine, peatamine ja kehtetuks tunnistamine

21.B.150 Andmete säilitamine

ALAJAGU G — TOOTJAORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

21.B.220 Kontrollimine

21.B.225 Puudused

21.B.230 Sertifikaadi väljaandmine

21.B.235 Pidev järelevalve

21.B.240 Tootjaorganisatsiooni sertifikaadi muutmine

21.B.245 Tootjaorganisatsiooni sertifikaadi peatamine ja kehtetuks tunnistamine

21.B.260 Andmete säilitamine

ALAJAGU H — LENNUKÕLBLIKKUSSERTIFIKAADID JA PIIRATUD LENNUKÕLBLIKKUSSERTIFIKAADID

21.B.320 Kontrollimine

21.B.325 Lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmine

21.B.326 Lennukõlblikkussertifikaat

21.B.327 Piiratud lennukõlblikkussertifikaat

21.B.330 Lennukõlblikkussertifikaatide ja piiratud lennukõlblikkussertifikaatide peatamine ja kehtetuks tunnistamine

21.B.345 Andmete säilitamine

ALAJAGU I — MÜRASERTIFIKAADID

21.B.420 Kontrollimine

21.B.425 Mürasertifikaatide väljaandmine

21.B.430 Mürasertifikaadi peatamine ja kehtetuks tunnistamine

21.B.445 Andmete säilitamine

ALAJAGU J — PROJEKTEERIMISORGANISATSIOONI SERTIFIKAAT

ALAJAGU K — OSAD JA SEADMED

(ALAJAGU L — EI KOHALDATA)

ALAJAGU M — REMONDITÖÖD

21.B.450 Tüübisertifitseerimisalus ja keskkonnakaitsenõuded olulise remondiprojekti kinnitamise puhul

21.B.453 Remondiprojekti kinnituse väljaandmine

(ALAJAGU N — EI KOHALDATA)

ALAJAGU O — EUROOPA TEHNILISTELE NORMATIIVIDELE VASTAVAD LOAD

21.B.480 ETSO loa väljaandmine

ALAJAGU P — LENNULUBA

21.B.520 Kontrollimine

21.B.525 Lennulubade väljaandmine

21.B.530 Lennulubade kehtetuks tunnistamine

21.B.545 Andmete säilitamine

ALAJAGU Q — TOODETE, OSADE JA SEADMETE IDENTIFITSEERIMINE

Liited

I liide — EASA vorm 1 — Käitamissertifikaat

II liide — EASA vorm 15a — Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat

III liide — EASA vorm 20a — Lennuluba

IV liide — EASA vorm 20b — Lennuluba (välja andnud pädev asutus)

V liide — EASA vorm 24 — Piiratud lennukõlblikkussertifikaat

VI liide — EASA vorm 25 — Lennukõlblikkussertifikaat

VII liide — EASA vorm 45 — Mürasertifikaat

VIII liide — EASA vorm 52 — Õhusõiduki nõuetele vastavuse deklaratsioon

IX liide — EASA vorm 53 — Hooldustõend

X liide — EASA vorm 55 — Tootjaorganisatsiooni sertifikaat

XI liide — EASA vorm 65, — Heakskiidukiri (tootmine tootjaorganisatsiooni sertifikaadi puudumisel)

XII liide — Katselennukategooriad ja katselennumeeskonna asjakohane kvalifikatsioon 85“.

2) Punkti 21.A.14 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotleja tõendab oma pädevust projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadiga, mille amet on välja andnud kooskõlas alajaoga J.“;

b) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Erandina alapunktist a võib taotleja tõendada oma pädevust sellega, et amet kinnitab tema punkti 21.A.15 alapunkti b kohase sertifitseerimisprogrammi, kui sertifitseeritav toode on üks järgmistest:

1. ELA1 õhusõiduk või

2. ELA1 õhusõidukisse paigaldatud mootor või propeller.“

3) Punkti 21.A.15 muudetakse järgmiselt:

a) alapunktid b, c ja d asendatakse järgmisega.

„b) Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus peab sisaldama vähemalt toote esialgseid kirjeldavaid andmeid ning teavet toote ettenähtud kasutuse ja sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe kohta. Lisaks peab taotlus sisaldama või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada punkti 21.A.20 kohane nõuetele vastavust tõendav sertifitseerimisprogramm, mis koosneb järgmisest:

1. tüübiprojekti üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas kõik sertifitseeritavad konfiguratsioonid;

2. kavandatavad käitamiskarakteristikud ja -piirangud;

3. toote ettenähtud kasutus ja sertifitseerimisele kuuluv kasutusotstarve;

4. esialgset tüübisertifitseerimisalust, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alust ja keskkonnakaitsenõudeid käsitlev ettepanek, mis on koostatud vastavalt punktides 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kindlaksmääratud nõuetele ja variantidele;

5. ettepanek sertifitseerimisprogrammi jaotamise kohta nõuetele vastavust tõendavateks sisulisteks toiminguja andmerühmadeks, sealhulgas ettepanek nõuete täitmise meetodite ja nõuete täitmist tõendavate asjakohaste dokumentide kohta;

6. ettepanek nõuetele vastavust tõendavate sisuliste toimingu- ja andmerühmade hindamise kohta, mille puhul võetakse arvesse tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse või keskkonnakaitsenõuete kindlakstegemata eiramise tõenäosust ning sellise eiramise võimalikku mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele. Kavandatava hindamise puhul võetakse arvesse vähemalt punkti 21.B.100 alapunkti a alapunktides 1–4 sätestatud elemente. Selle hindamise tulemuse põhjal lisatakse taotlusele ettepanek, et amet osaleks nõuetele vastavust tõendavate toimingute ja andmete kontrollimisel, ning

7. projektikava koos olulisemate vahe-eesmärkidega.

c) Pärast sertifitseerimisprogrammi esmast esitamist ametile ajakohastab taotleja seda, kui sertifitseerimisprojekti muudatus mõjutab alapunkti b alapunkte 1–7.

d) Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus peab sisaldama või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada käitussobivuse andmete kinnitamise taotlus.";

b) lisatakse alapunktid e ja f:

„e) Suurte lennukite või suurte tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotlus kehtib viis aastat ja muude tüübisertifikaatide või piiratud tüübisertifikaatide taotlused kehtivad kolm aastat, välja arvatud juhul, kui taotleja tõendab taotlemise ajal, et toote nõuetele vastavuse tõendamiseks ja kinnitamiseks on vaja pikemat aega, ning amet on sellega nõus.

f) Kui tüübisertifikaati või piiratud tüübisertifikaati ei ole alapunktis e sätestatud ajavahemiku jooksul välja antud või on selge, et seda välja ei anta, võib taotleja:

1. esitada uue taotluse ja tagada, et ta vastab tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on uue taotluse esitamise kuupäevaks punktide 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud ja teatavaks teinud, või

2. taotleda alapunktis e sätestatud ajavahemiku pikendamist ning teha ettepanek määrata tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks uus tähtaeg. Sel juhul peab taotleja vastama tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on taotleja valitud kuupäevaks punktide 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud ja teatavaks teinud. Siiski ei tohi taotleja valitud kuupäev suurte lennukite ja suurte tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotluse puhul olla rohkem kui viis aastat ning täiendava tüübisertifikaadi taotluse puhul rohkem kui kolm aastat varasem kuupäevast, mille taotleja on valinud tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks."

4) Punkt 21.A.16A jäetakse välja.

5) Punkt 21.A.16B jäetakse välja.

6) Punkt 21.A.17A jäetakse välja.

7) Punkt 21.A.17B jäetakse välja.

8) Punkt 21.A.18 jäetakse välja.

9) Punktid 21.A.20 ja 21.A.21 asendatakse järgmisega:

„21.A.20 **Vastavus tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele**

a) Pärast seda, kui amet on kinnitanud sertifitseerimisprogrammi, peab taotleja tõendama oma vastavust tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on punktide 21.B.80, 21.B.82 ja 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud ja taotlejale teatavaks teinud, ning esitama ametile asjakohased nõuetele vastavuse tõendamise vahendid.

b) Taotleja teatab ametile kõikidest nõuetele vastavuse tõendamise käigus esinenud probleemidest või vahejuhtumitest, mis võivad märkimisväärselt mõjutada punkti 21.A.15 alapunkti b alapunkti 6 kohast riskihindamist või sertifitseerimisprogrammi või tekitada mõnel muul viisil vajaduse muuta ameti osalemismäära, millest taotlejat on punkti 21.B.100 alapunkti c kohaselt varem teavitatud.

c) Taotleja jäädvustab nõuetele vastavuse põhjendused muude nõuetele vastavust käsitlevate dokumentide hulgas viisil, millele on osutatud sertifitseerimisprogrammis.

d) Pärast kõikide sertifitseerimisprogrammi kohaste nõuetele vastavust tõendavate toimingute, sealhulgas kõikide punkti 21.A.33 kohaste ülevaatuste ja katsete ning kõikide punkti 21.A.35 kohaste katselendude lõpuleviimist kinnitab taotleja järgmist:

1. ta on kooskõlas ameti heakskiidetud sertifitseerimisprogrammiga tõendanud oma vastavust tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on kindlaks määranud ja teatavaks teinud; ning

2. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.

e) Taotleja esitab ametile alapunktis d sätestatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni. Kui taotlejal on asjaomase projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat, koostab ta alajao J sätete kohase nõuetele vastavuse deklaratsiooni ja esitab selle ametile.

21.A.21 **Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmise nõuded**

a) Toote tüübisertifikaadi saamiseks või juhul, kui õhusõiduk ei vasta määruse (EL) 2018/1139 II lisa olulistele nõuetele, õhusõiduki piiratud tüübisertifikaadi saamiseks peab taotleja:

1. tõendama oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.14;

2. täitma punkti 21.A.20 nõuded;

3. tõendama, et õhusõidukisse paigaldatud mootor ja propeller vastavad järgmistele tingimustele:

A) neile on käesoleva määruse kohaselt välja antud või määratud tüübisertifikaat või

B) nende puhul on tõendatud vastavus õhusõiduki kehtivale tüübisertifitseerimisalusele ning ameti poolt kindlaks määratud ja teatavaks tehtud keskkonnakaitsenõuetele, mis on vajalikud selleks, et tagada õhusõiduki ohutu käitamine.

b) Erandina alapunkti a alapunktist 2 ja juhul, kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi välja anda enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui käitussobivuse andmeid on tegelikult vaja kasutada.“

10) Punkt 21.A.23 jäetakse välja.

11) Punkti 21.A.31 alapunkti a alapunkt 4 asendatakse järgmisega:

„4. muud andmed, mis võimaldavad võrdluse kaudu kindlaks määrata hiljem valmistatud sama tüüpi toodete lennukõlblikkust ja keskkonnanäitajaid (kui see on asjakohane).“

12) Punkt 21.A.33 asendatakse järgmisega:

„21.A.33 **Ülevaatused ja katsed**

a) (Reserveeritud)

b) Enne iga punktiga 21.A.20 nõutava nõuetele vastavuse tõendamise käigus tehtavat katset peab taotleja olema kontrollinud järgmist:

1. katsekeha puhul:

i) et materjalid ja menetlused vastavad kavandatava tüübiprojekti spetsifikaatidele;

ii) toote osad vastavad kavandatava tüübiprojekti joonistele ning

iii) tootmisprotsessid, konstruktsioon ja montaaž vastavad piisaval määral kavandatavas tüübiprojektis kirjeldatud määratlustele ning

2. katse ajal kasutatav katseaparatuur ja mõõteseadmed on asjakohased ja nõuetele vastavalt kalibreeritud.

c) Taotleja annab alapunkti b kohaselt tehtud kontrollide põhjal välja nõuetele vastavuse deklaratsiooni, kus on loetletud kõik võimalikud nõuetele mittevastavused ning tõendid selle kohta, et need mittevastavused ei mõjuta katse tulemusi, ning lubab ametil korralda kõnealuse deklaratsiooni kehtivuse kontrollimiseks ülevaatusi, kui amet peab seda vajalikuks.

d) Taotleja lubab ametil teha järgmist:

1. vaadata läbi nõuetele vastavuse tõendamisega seotud andmed ja teabe ning

2. jälgida või ise teostada nõuetele vastavuse tõendamiseks tehtud katseid või ülevaatusi.

e) Kõikide katsete ja ülevaatuste suhtes, mida amet on vastavalt alapunkti d alapunktile 2 jälginud või mille ta on teostanud, kohaldatakse järgmist:

1. taotleja esitab ametile alapunktis c sätestatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni ja

2. ajavahemikus, mis jääb alapunktis c sätestatud nõuetele vastavuse deklaratsiooni ja katsekeha ametile kontrollimiseks esitamise vahele, ei tehta katsekehas, katses ega mõõteseadmetes muudatusi, mis võiksid mõjutada nõuetele vastavuse deklaratsiooni.“

13) Punkt 21.A.41 asendatakse järgmisega:

„21.A.41 **Tüübisertifikaat**

Nii tüübisertifikaat kui ka piiratud tüübisertifikaat hõlmavad tüübiprojekti, kasutuspiiranguid, tüübisertifikaadi lennukõlblikkust ja heidet käsitlevat andmelehte, kohaldatavat tüübisertifitseerimisalust ja keskkonnakaitsenõudeid, millele vastavust amet jäädvustab, ning muid kohaldatavates sertifitseerimistingimustes ja keskkonnakaitsenõuetes tootele ettenähtud tingimusi või piiranguid. Nii õhusõiduki tüübisertifikaat kui ka piiratud tüübisertifikaat sisaldavad lisaks kohaldatavale käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ka käitussobivuse andmeid ja müra käsitlevat andmelehte. Õhusõiduki tüübisertifitseerimise ja piiratud tüübisertifitseerimise andmeleht sisaldavad andmeid CO_2 heidet käsitlevate nõuete täitmise kohta ning mootori tüübisertifitseerimise andmeleht sisaldab andmeid heitenõuete täitmise kohta.“

14) Punkt 21.A.91 asendatakse järgmisega:

„21.A.91 **Tüübisertifikaadi muudatuste liigitus**

Tüübisertifikaadis tehtavad muudatused liigitatakse väheolulisteks ja olulisteks. Väheolulisel muudatusel ei ole märkimisväärset mõju toote massile, tasakaalule, konstruktsiooni tugevusele, töökindlusele, kasutusomadustele, käitussobivuse andmetele ega muudele näitajatele, mis mõjutavad toote lennukõlblikkust või keskkonda mõjutavaid omadusi. Ilma et see piiraks punkti 21.A.19 kohaldamist, loetakse käesolevas alajaos kõik muud muudatused olulisteks muudatusteks. Olulised muudatused kinnitatakse vastavalt punktile 21.A.95, väheolulised muudatused vastavalt punktile 21.A.97 ning kõik muudatused märgistatakse asjakohaselt.“

15) Punkt 21.A.93 asendatakse järgmisega:

„21.A.93 **Taotlemine**

a) Tüübisertifikaadi muutmise taotlus esitatakse ameti kehtestatud vormis ja viisil.

b) Taotlus peab sisaldama või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada punkti 21.A.20 kohane nõuetele vastavust tõendav sertifitseerimisprogramm, mis koosneb järgmisest:

1. muudatuse kirjeldus, milles määratakse kindlaks:

i) toote konfiguratsioon(id) konkreetses tüübisertifikaadis, mida kavatsetakse muuta;

ii) kõik tüübisertifikaadi osad, sealhulgas heakskiidetud käsiraamatud, mida muudetakse või mida muudatus mõjutab, ning

iii) kui muudatus mõjutab käitussobivuse andmeid, siis kõik vajalikud muudatused käitussobivuse andmetes;

2. kindlaksmääratud korduskontrollid, mida on vaja selleks, et tõendada muudetud toote ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osade vastavust tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivusandmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, ning

3. tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul:

i) esialgset tüübisertifitseerimisalust, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alust ja keskkonnakaitsenõudeid käsitlev ettepanek, mis on koostatud vastavalt punktis 21.A.101 kindlaksmääratud nõuetele ja variantidele;

ii) ettepanek sertifitseerimisprogrammi jaotamise kohta nõuetele vastavust tõendavateks sisulisteks toiminguja andmerühmadeks, sealhulgas ettepanek nõuete täitmise meetodite ja nõuete täitmist tõendavate asjakohaste dokumentide kohta;

iii) ettepanek nõuetele vastavust tõendavate sisuliste toimingu- ja andmerühmade hindamise kohta, mille puhul võetakse arvesse tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse või keskkonnakaitsenõuete kindlakstegemata eiramise tõenäosust ning sellise eiramise võimalikku mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele. Kavandatava hindamise puhul võetakse arvesse vähemalt punkti 21.B.100 alapunkti a alapunktides 1–4 sätestatud elemente. Selle hindamise tulemuse põhjal lisatakse taotlusele ettepanek, et amet osaleks nõuetele vastavust tõendavate toimingute ja andmete kontrollimisel ning

iv) projektikava koos olulisemate vahe-eesmärkidega.

c) Suure lennuki või suure tiivikõhusõiduki tüübisertifikaadi muutmise taotlus kehtib viis aastat ja muude tüübisertifikaatide muutmise taotlus kolm aastat. Kui muudatust ei ole kinnitatud või on selge, et seda käesolevas alapunktis sätestatud tähtajaks ei kinnitata, võib taotleja teha järgmist:

1. esitada tüübisertifikaadi muutmiseks uue taotluse ja tagada, et ta vastab tüübisertifitseerimisalusele, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on uue taotluse esitamise kuupäevaks punkti 21.A.101 kohaselt kehtestanud ja punkti 21.B.105 kohaselt teatavaks teinud, või

2. taotleda alapunkti c esimeses lauses sätestatud ajavahemiku pikendamist ning teha ettepanek määrata sertifikaadi väljaandmiseks uus tähtaeg. Sel juhul peab taotleja vastama tüübisertifitseerimisalusele, kasutamissobivuse andmete sertifitseerimise alusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on taotleja valitud kuupäevaks punkti 21.A.101 kohaselt kehtestanud ja punkti 21.B.105 kohaselt teatavaks teinud. Siiski ei tohi taotleja valitud kuupäev suurte lennukite ja suure tiivikõhusõidukite tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi taotluse puhul olla rohkem kui viis aastat ning täiendava tüübisertifikaadi taotluse puhul rohkem kui kolm aastat varasem kuupäevast, mille taotleja on valinud tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks.“

16) Punktid 21.A.95, 21.A.97 and 21.A.101 asendatakse järgmisega:

„21.A.95 **Väheolulise muudatuse kinnitamise nõuded**

a) Väheolulised muudatused tüübisertifikaadis liigitab ja kinnitab kas:

1. amet või

2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1 ja 2 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.

b) Tüübisertifikaadi väheoluline muudatus kinnitatakse vaid järgmistel juhtudel:

1. kui on tõendatud, et muudetud toode ja asjaomastest muudatustest mõjutatud osad vastavad tüübisertifikaati viitena lisatud tüübisertifitseerimisalusele ja keskkonnakaitsenõuetele;

2. käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral on tõendatud, et käitussobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad tüübisertifikaati viitena lisatud käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele;

3. kui kinnitatakse, et on tagatud vastavus alapunkti 1 kohaselt kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse nõuetele ja et asjakohased põhjendused on esitatud nõuetele vastavust tõendavates dokumentides, ning

4. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.

c) Erandina alapunkti b alapunktist 1 võib väheolulise muudatuse heakskiitmisel kasutada sertifitseerimistingimusi, mida hakati kohaldama hiljem kui tüübisertifikaati viitena lisatud sertifitseerimistingimusi, tingimusel et need ei mõjuta nõuetele vastavuse tõendamist.

d) Erandina alapunktist a ning kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi väheolulise muudatuse kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui käitussobivuse andmeid on tegelikult vaja kasutada.

e) Taotleja esitab ametile andmed muudatuse vajalikkuse kohta ja kinnituse, et nõuetele vastavust on tõendatud vastavalt alapunktile b.

f) Tüübisertifikaadi väheolulise muudatuse kinnitamisel piirdutakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on muudatusega seotud.

21.A.97 **Olulise muudatuse kinnitamise nõuded**

a) Olulised muudatused tüübisertifikaadis liigitab ja kinnitab kas:

1. amet või

2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1 ja 8 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.

b) Tüübisertifikaadi oluline muudatus kinnitatakse vaid järgmistel juhtudel:

1. kui on tõendatud, et muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastavad tüübisertifitseerimisalusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101;

2. käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse korral on tõendatud, et käitussobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101. ning

3. kui punkti 21.A.20 kohaselt on tõendatud vastavus alapunktide 1 ja 2 nõuetele, mida kohaldatakse muudatuste suhtes.

c) Erandina alapunkti b alapunktidest 2 ja 3 ning kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi olulise muudatuse kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui käitussobivuse andmeid on tegelikult vaja kasutada.

d) Tüübisertifikaadi olulise muudatuse kinnitamisel piirdutakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on muudatusega seotud.

21.A.101 **Tüübisertifitseerimisalus, käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus ja keskkonnakaitsenõuded tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul**

a) Tüübisertifikaadi oluline muudatus ja sellest mõjutatud osad peavad vastama sertifitseerimistingimustele, mida kohaldatakse muudetud toote suhtes muudatuse taotlemise kuupäeval, või sertifitseerimistingimustele, mida hakati kohaldama kõnealusest kuupäevast hilisemal kuupäeval vastavalt allpool esitatud alapunktile f. Taotluse kehtivus määratakse kindlaks vastavalt punkti 21.A.93 alapunktile c. Lisaks sellele peab muudetud toode vastama keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on punkti 21.B.85 kohaselt kindlaks määranud.

b) Erandina alapunktist a võib alapunktis a osutatud sertifitseerimistingimuste või muude otseselt seonduvate sertifitseerimistingimuste varasemat muudatust kasutada kõikidel alljärgnevatel juhtudel, välja arvatud olukorras, kus kõnealust varasemat muudatust hakati kohaldama enne asjaomasesse tüübisertifikaati viitena lisatud sertifitseerimistingimuste kohaldamise kuupäeva:

1. muudatuse puhul, mida amet ei pea oluliseks. Konkreetse muudatuse olulisuse kindlaksmääramisel võtab amet arvesse kõiki asjaomaseid varasemaid konstruktsioonimuudatusi ja kõiki asjakohaseid muudatusi kohaldatavates sertifitseerimistingimustes, mis on toote tüübisertifikaati viitena lisatud. Muudatused, mis vastavad ühele järgmistest kriteeriumidest, loetakse automaatselt oluliseks:

i) üldine konfiguratsioon või konstruktsioonipõhimõtted ei ole säilinud;

ii) muudetava toote sertifitseerimiseks kasutatud eeldused enam ei kehti;

2. piirkonna, süsteemi, osa või seadme puhul, mida muudatus ameti arvates ei mõjuta;

3. piirkonna, süsteemi, osa või seadme puhul, mida muudatus mõjutab ja mille puhul amet leiab, et vastavus alapunktis a kirjeldatud sertifitseerimistingimustele ei mõjuta olulisel määral muudetud toote ohutustaset või ei ole praktiline.

c) Erandina alapunktist a võib kuni 2 722-kilogrammise (6 000-naelase) suurima massiga õhusõidukis (v.a tiivikõhusõiduk) või kuni 1 361-kilogrammise (3 000-naelase) suurima massiga mitteturbiinmootoriga tiivikõhusõidukis tehtava muudatuse taotleja näidata, et muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastavad tüübisertifikaati viitena lisatud tüübisertifitseerimise alustele. Kui amet siiski leiab, et muudatus on mõne osa puhul oluline, võib ta nõuda, et muudetud toode ja muudatusest mõjutatud osad oleksid kooskõlas taotluse kuupäeval kehtiva, tüübisertifikaati viitena lisatud tüübisertifitseerimisaluse muudatusega ja ameti arvates otseselt asjaga seotud sertifitseerimistingimusega, välja arvatud juhul, kui amet leiab, et kooskõla kõnealuse muudatusega või sertifitseerimistingimusega ei mõjuta muudetud toote ohutustaset olulisel määral või on ebaotstarbekas.

d) Kui amet leiab, et muudatuse taotlemise kuupäeval kohaldatavates sertifitseerimistingimustes ei sätestata kavandatava muudatuse jaoks piisavaid standardeid, peab taotleja muudetud toote ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osade puhul täitma ka eritingimused ja selliste eritingimuste muudatused, mille amet on punkti 21.B.75 sätetega ette näinud, et tagada ohutustase, mis oleks samaväärne muudatuse taotlemise kuupäeval kohaldatavate sertifitseerimistingimusega kehtestatud ohutustasemega.

e) Erandina alapunktidest a, b ja c ning taotleja asjakohase ettepaneku korral võivad muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastata ameti poolt kindlaks määratud sertifitseerimistingimuste asemel muudele sertifitseerimistingimustele, kui amet leiab, et nende alternatiivsete tingimustega tagatakse ohutustase, mis on:

1. tüübisertifikaadi puhul

i) samaväärne ohutustasemega, mis vastab ameti poolt eespool alapunktide a, b või c kohaselt kindlaks määratud sertifitseerimistingimustele, või

ii) vastab määruse (EL) 2018/1139 II lisa olulistele nõuetele;

2. piiratud tüübisertifikaadi puhul piisav selleks, et tagada õhusõiduki ettenähtud kasutuse piisav ohutus.

f) Kui taotleja soovib järgida sellist muudetud sertifitseerimistingimustes sätestatud sertifitseerimistingimust, mis jõustub pärast tüübisertifikaadi muutmise taotluse esitamist, peavad muudetud toode ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastama ka kõikidele muudele sertifitseerimistingimustele, mis on kõnealuse muudatusega otseselt seotud.

g) Kui õhusõiduki tüübisertifikaadi muutmise taotlus sisaldab kasutamissobivuse andmete muudatusi või seda täiendatakse pärast esmast taotlemist käitussobivuse andmete muudatustega, määratakse käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus kindlaks vastavalt alapunktidele a–f.“

17) Punkt 21.A.103 jäetakse välja.

18) Punktid 21.A.111 ja 21.A.112A asendatakse järgmisega:

„21.A.111 **Kohaldamisala**

Käesoleva alajaoga kehtestatakse tüübisertifikaadis täiendava tüübisertifitseerimismenetluse alusel tehtavate oluliste muudatuste kinnitamise menetlus ning tüübisertifikaadi taotlejate ja omanike õigused ja kohustused. Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.

21.A.112A **Kõlblikkuskriteeriumid**

Käesolevas alajaos sätestatud tingimustel võib täiendavat tüübisertifikaati taotleda iga füüsiline või juriidiline isik, kes on tõendanud või tõendab oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.112B.“

19) Punkti 21.A.112B muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Täiendava tüübisertifikaadi taotleja tõendab oma pädevust projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadiga, mille amet on välja andnud kooskõlas alajaoga J.“;

b) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Erandina alapunktist a võib taotleja punkti 21.A.14 alapunktis c osutatud toodete puhul tõendada oma pädevust sellega, et amet kinnitab tema punkti 21.A.93 alapunkti b kohase sertifitseerimisprogrammi.“

20) Punkti 21.A.113 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Täiendava tüübisertifikaadi taotlemise korral peab taotleja tegema järgmist:

i) lisama taotlusele punkti 21.A.93 alapunkti b kohaselt nõutava teabe;

ii) täpsustama, kas sertifitseerimisandmed valmistab täies mahus ette/on täies mahus ette valmistanud taotleja ise või seda tehakse tüübisertifikaadiandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel.“;

b) lisatakse alapunkt c:

„c) Punkti 21.A.93 alapunkti c kohaldatakse taotluse kehtivuse ning tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse ja keskkonnakaitsenõuete ajakohastamise vajadusega seotud nõudeid käsitlevate ajapiirangute suhtes juhul, kui muudatust ei ole kinnitatud või on selge, et seda ettenähtud tähtajaks ei kinnitata.“

21) Punkt 21.A.114 jäetakse välja.

22) Punkt 21.A.115 asendatakse järgmisega:

„21.A.115 **Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmisega tehtavate oluliste muudatuste kinnitamise nõuded**

a) Täiendavad tüübisertifikaadid annab välja:

1. amet või

2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1 ja 9 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.

b) Täiendav tüübisertifikaat antakse välja ainult järgmistel juhtudel:

1. taotleja on tõendanud oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.112B;

2. kui on tõendatud, et tüübisertifikaadi muudatus ja asjaomasest muudatusest mõjutatud osad vastavad tüübisertifitseerimisalusele ja keskkonnakaitsenõuetele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21. A.101;

3. kui käitussobivuse andmeid mõjutava täiendava tüübisertifikaadi korral on tõendatud, et käitussobivuse andmete vajalikud muudatused vastavad käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele, mille amet on kehtestanud vastavalt punktile 21.A.101;

4. kui punkti 21.A.20 kohaselt on tõendatud vastavus alapunktide 2 ja 3 nõuetele, mida kohaldatakse muudatuste suhtes ning

5. kui taotleja on täpsustanud, et ta esitas sertifitseerimisandmed tüübisertifitseerimisandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel vastavalt punkti 21.A.113 alapunktile b:

i) tüübisertifikaadi omanik on teatanud, et tal ei ole tehnilisi vastuväiteid punkti 21.A.93 kohaselt esitatud teabele, ja

ii) tüübisertifikaadi omanik on nõustunud tegema koostööd täiendava tüübisertifikaadi omanikuga, et tagada kõikide kohustuste täitmine muudetud toote lennukõlblikkuse säilitamiseks, järgides punktide 21.A.44 ja 21.A.118A nõudeid.

c) Erandina alapunkti b alapunktidest 3 ja 4 ning juhul, kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki täiendava tüübisertifikaadi välja anda enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.

d) Täiendava tüübisertifikaadi puhul piirdutakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on asjaomase olulise muudatusega seotud.“

23) Punkti 21.A.130 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Nõuetele vastavuse deklaratsioon sisaldab kõike järgmist:

1. iga toote, osa või seadme puhul kinnitust, et toode, osa või seade vastab heakskiidetud projekteerimisandmetele ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks;

2. iga õhusõiduki puhul kinnitust, et õhusõidukit on katsetatud nii maapinnal kui ka õhus kooskõlas punkti 21.A.127 alapunktiga a;

3. iga mootori või muudetava sammuga propelleri puhul kinnitust, et tootja on teinud kooskõlas punktiga 21. A.128 mootorile või muudetava sammuga propellerile lõpliku funktsionaalse katse;

4. keskkonnanõuete puhul sisaldab nõuetele vastavuse deklaratsioon lisaks ka järgmist:

i) kinnitus, et tervikmootor vastab mootori tootmise kuupäeval kehtivatele heitenõuetele;

ii) kinnitus, et terviklennuk vastab esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtivatele CO_2 heite nõuetele.“

24) Punkti 21.A.145 alapunktid b ja c asendatakse järgmisega:

„b) kõikide lennukõlblikkuse ja keskkonnaga seotud vajalike andmete seisukohast:

1. tootjaorganisatsioon saab ametilt ning tüübisertifikaadi, piiratud tüübisertifikaadi või kinnitatud projekti omanikult või taotlejalt andmeid, mis on vajalikud kohaldatavatele projekteerimisandmetele vastavuse määramiseks, sealhulgas kõik erandid, mis on tehtud seoses nõuetega tootmise lõpetamise kohta CO_2 heite tõttu;

2. tootjaorganisatsioon on kehtestanud menetluse selle tagamiseks, et lennukõlblikkus- ja keskkonnaandmed on nõuetekohaselt lisatud tema tootmisandmetele;

3. selliseid andmeid ajakohastatakse ja need tehakse kättesaadavaks kõikidele töötajatele, kellel on vaja oma ülesannete täitmiseks neile juurde pääseda;

c) juhtkonna ja personali seisukohast:

1. tootjaorganisatsioon on nimetanud juhataja, kes vastutab pädeva asutuse ees. Juhataja ülesanne organisatsioonis on tagada, et kogu tootmine toimub nõutavate standardite kohaselt ja et tootjaorganisatsioon vastab pidevalt punktis 21.A.143 nimetatud käsiraamatus sätestatud andmetele ja menetlustele;

2. tootjaorganisatsioon on nimetanud isiku või isikute rühma selle tagamiseks, et organisatsioon vastab käesoleva lisa (osa 21) nõuetele, ning määranud nende pädevuse ulatuse. Selline isik/sellised isikud tegutsevad alapunktis 1 nimetatud vastutava juhataja otseses alluvuses. Nimetatud isik(ud) peavad suutma tõendada oma ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi ja kogemusi ning asjakohast tausta;

3. iga tasandi töötajatele on antud asjakohased volitused neile pandud kohustuste täitmiseks ning tootjaorganisatsioonis kooskõlastatakse täielikult ja tulemuslikult lennukõlblikkus- ja keskkonnaandmetega seotud küsimusi.“

25) Punkti 21.A.147 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Pärast tootjaorganisatsiooni sertifikaadi väljaandmist peab pädev asutus kinnitama kõik heakskiidetud tootjaorganisatsioonis tehtavad muudatused, mis on olulised toote, osa või seadme nõuetele vastavuse tõendamise või lennukõlblikkuse ja keskkonnanäitajate seisukohast, eelkõige kvaliteedisüsteemis tehtavad muudatused. Sertifikaadi taotlus esitatakse kirjalikult pädevale asutusele ja organisatsioon tõendab pädevale asutusele enne muudatuse rakendamist, et ta täidab käesoleva alajao nõudeid.“

26) Punkti 21.A.174 alapunkt b asendatakse järgmisega:

„b) Iga lennukõlblikkussertifikaadi või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi taotlus sisaldab järgmisi andmeid:

1. taotletava lennukõlblikkussertifikaadi klass;

2. uue õhusõiduki puhul:

   i) nõuetele vastavuse deklaratsioon:

      — mis on välja antud vastavalt punkti 21.A.163 alapunktile b või

      — mis on välja antud vastavalt punktile 21.A.130 ja mille pädev asutus on kinnitanud või

      — imporditud õhusõiduki puhul eksportinud asutuse allkirjastatud kinnitus, et õhusõiduk vastab ameti kinnitatud projektile;

   ii) kaalumis- ja tsentreerimistunnistus ja lastimisplaan ning

   iii) lennukäsiraamat, kui seda nõutakse konkreetset õhusõidukit käsitlevates kohaldatavates sertifitseerimistingimustes.

3. kasutatud õhusõiduki puhul:

   i) kui õhusõiduk pärineb liikmesriigist, lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat, mis on välja antud kooskõlas osaga M;

   ii) kui õhusõiduk pärineb muust riigist kui liikmesriigist:

      — selle riigi pädeva asutuse kinnitus, kus õhusõiduk on registreeritud või registreeritakse, mis kajastab registris oleva õhusõiduki lennukõlblikkuse olukorda ülekandmise ajal;

      — kaalumis- ja tsentreerimistunnistus ja lastimisplaan;

      — lennukäsiraamat, kui seda nõutakse seda konkreetset õhusõidukit käsitlevates kohaldatavates lennukõlblikkustingimustes;

      — varasemad andmed, mille abil kehtestatakse õhusõiduki tootmise, muutmise ja hoolduse standard, sealhulgas kõik punktile 21.B.327 vastava piiratud lennukõlblikkussertifikaadiga seonduvad piirangud;

      — soovitus lennukõlblikkussertifikaadi või piiratud lennukõlblikkussertifikaadi ja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmiseks pärast osa M kohast lennukõlblikkuse kontrolli ja

      — esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäev ja 16. lisa III köite kohaldamise korral CO_2 andmed meetermõõdustikus.“

27) Punkt 21.A.231 asendatakse järgmisega:

„21.A.231 **Kohaldamisala**

Käesoleva alajaoga kehtestatakse projekteerimisorganisatsioonide sertifitseerimise menetlus ning sellise sertifikaadi taotlejate ja omanike õigusi ja kohustusi reguleerivad eeskirjad. Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.“

28) Punkt 21.A.251 asendatakse järgmisega:

„21.A.251 **Sertifikaadi tingimused**

Sertifikaadi tingimustes määratakse kindlaks projekteerimistööde liik, nende toodete, osade ja seadmete kategooriad, mille jaoks projekteerimisorganisatsioonil on projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat, ning ülesanded, mille täitmiseks seoses lennukõlblikkuse, käitussobivuse ning keskkonnanäitajatega on organisatsioonil sertifikaat. Kui projekteerimisorganisatsiooni sertifikaat hõlmab abijõuseadme (APU) tüübisertifikaati või ETSO luba (luba Euroopa tehnilistele normatiividele vastavuse kohta), sisaldavad sertifikaadi tingimused lisaks toodete või abijõuseadmete loetelu. Need tingimused antakse välja projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi osana.“

29) Punkti 21.A.258 muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kui punktides 21.A.257 ja 21.B.100 osutatud kontrollimise käigus leitakse objektiivsed tõendid, mis näitavad, et projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik ei täida käesolevas lisas sätestatud kohaldatavaid nõudeid, liigitatakse puudused järgmiselt:

1. esimese astme puudus on igasugune käesoleva lisa nõuete eiramine, mis võib kaasa tuua kohaldatavate nõuete kontrollimatu eiramise ja mõjutada õhusõiduki ohutust;

2. teise astme puudus on igasugune käesoleva lisa nõuete eiramine, mida ei liigitata esimese astme puuduste hulka;“

b) punktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) Pärast ameti kehtestatud haldusmenetluste kohase puudusi käsitleva teate saamist:

1. esimese astme puuduse korral peab projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik hiljemalt 21 tööpäeva jooksul pärast puuduse kirjalikku kinnitamist tõendama ametit rahuldaval viisil, et ta on võtnud piisavad parandusmeetmed;

2. teise astme puuduse korral peab projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik pärast puuduse kirjalikku kinnitamist tõendama ametit rahuldaval viisil, et ta on ameti kindlaksmääratud tähtajaks, mis ei või esialgu olla pikem kui kolm kuud, võtnud puuduse laadile vastavad piisavad parandusmeetmed. Amet võib esialgset tähtaega pikendada, kui ta leiab, et puuduse laad seda võimaldab ja taotleja on esitanud ametit rahuldava parandusmeetmete kava, ning

3. kolmanda astme puudus ei nõua projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikult viivitamata meetmete võtmist.

d) Esimese või teise astme puuduste puhul võib projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi vastavalt ameti kehtestatud haldusmenetlustele osaliselt või täielikult peatada või kehtetuks tunnistada. Sel juhul esitab projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik õigeaegselt deklaratsiooni projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi peatamise või kehtetuks tunnistamise teatise saamise kohta.“

30) Punkt 21.A.263 asendatakse järgmisega:

„21.A.263 **Õigused**

a) (Reserveeritud)

b) (Reserveeritud)

c) Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanikul on ameti poolt sertifikaadi tingimustes kindlaks määratud piires ja kvaliteedi tagamise süsteemi asjakohaste menetluste kohaselt õigus:

1. liigitada tüübisertifikaadis või täiendavas tüübisertifikaadis tehtavaid muudatusi ja remondiprojekte olulisteks või väheolulisteks;

2. kinnitada tüübisertifikaadis või täiendavas tüübisertifikaadis tehtavad väheolulised muudatused ja väheoluliste remonditööde projektid;

3. (Reserveeritud)

4. (Reserveeritud)

5. kinnitada teatavad alajao M kohased toodete või abijõuseadmetega (APU) seotud oluliste remonditööde projektid;

6. kinnitada teatavate õhusõidukite puhul vastavalt punkti 21.A.710 alapunkti a alapunktile 2 tingimused, mille alusel saab välja anda lennuloa, välja arvatud selliste lennulubade korral, mis antakse välja punkti 21.A.701 alapunkti a alapunktis 15 nimetatud eesmärgil;

7. anda kooskõlas punkti 21.A.711 alapunktiga b välja lennuluba õhusõidukile, mille ta on projekteerinud, mida ta on muutnud või mille puhul ta on kooskõlas punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktiga 6 kinnitanud tingimused, mille alusel saab välja anda lennuloa, ja kui projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik ise:

i) kontrollib õhusõiduki konfiguratsiooni ja

ii) tõendab vastavust lennu tarvis kinnitatud projekteerimistingimustele;

8. kinnitada tüübisertifikaadis alajao D kohaselt tehtavad teatavad olulised muudatused ja

9. anda välja teatavaid alajao E kohaseid täiendavaid tüübisertifikaate ning kinnitada asjaomastes sertifikaatides tehtavad teatavad olulised muudatused.“

31) Punkt 21.A.265 asendatakse järgmisega:

„21.A.265 **Omaniku kohustused**

Projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi omanik teeb ameti poolt sertifikaadi tingimustes kindlaks määratud piires järgmist:

a) hoiab punkti 21.A.243 kohaselt nõutavat käsiraamatut vastavuses kvaliteedi tagamise süsteemiga;

b) tagab, et käsiraamatut või ristviidete kaudu kirjeldatud asjakohaseid protseduure kasutatakse organisatsioonis töötamisel alusdokumendina.

c) teeb kindlaks, et toodete konstruktsioon või selles tehtavad muudatused või remonditööd vastavad kohaldatavatele tingimustele ja nõuetele ega sisalda ebaturvalisi elemente;

d) esitab ametile aruanded ja asjakohased dokumendid, mis kinnitavad alapunkti c nõuete täitmist, välja arvatud punkti 21.A.263 alapunkti c kohaste kinnitamismenetluste puhul;

e) esitab ametile andmeid ja teavet seoses punkti 21.A.3B kohaselt nõutavate meetmetega;

f) määrab punkti 21.A.263 alapunkti c alapunkti 6 kohaselt kindlaks lennuloa väljaandmise tingimused;

g) teeb enne õhusõidukile lennuloa väljaandmist vastavalt punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktile 7 kindlaks, et punkti 21.A.711 alapunktide b ja e nõuded on täidetud;

h) kinnitab sertifitseeritud projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi alusel ja ameti poolt sertifikaadi tingimustes kindlaks määratud õiguste piires välja antud andmeid ja teavet järgmise deklaratsiooniga: "Käesolevas dokumendis sisalduv tehniline teave on kinnitatud projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi nr EASA.21J.[XXXX] alusel.";

32) Punkti 21.A.431A muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Käesoleva alajaoga kehtestatakse toote, osa või seadme remondiprojekti kinnitamise menetlus ning sellise kinnituse taotlejate ja omanike õigused ja kohustused.";

b) alapunktid c ja d asendatakse järgmisega:

„c) Remonditöö tähendab kahjustuste kõrvaldamist ja/või lennukõlblikkuse taastamist pärast seda, kui toote, osa või seadme tootja on asjaomase toote, osa või seadme esimest korda kasutusse andnud.

d) Kahjustuste kõrvaldamine, mille puhul osad või seadmed asendatakse, ilma et tekiks vajadus projekteerimistööde järele, loetakse hooldustööks, ning sel juhul käesolevale lisale vastavat kinnitamist ei nõuta.";

c) lisatakse alapunkt f:

„f) Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate."

33) Punkti 21.A.432B muudetakse järgmiselt:

a) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Oluliste remonditööde projektile kinnituse taotleja tõendab oma pädevust projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadiga, mille amet on välja andnud kooskõlas alajaoga J.";

b) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Erandina alapunktist a võib taotleja punkti 21.A.14 alapunktis c osutatud toodete puhul tõendada oma pädevust sellega, et amet kinnitab tema punkti 21.A.432C alapunkti b kohase sertifitseerimisprogrammi."

34) Lisatakse punkt 21.A.432C:

„21.A.432C **Remondiprojekti kinnituse taotlemine**

a) Remondiprojekti kinnitamise taotlus esitatakse ameti kehtestatud vormis ja viisil.

b) Olulise remondiprojekti kinnitamise taotlus peab sisaldama sertifitseerimisprogrammi või sellele tuleb pärast esmast taotlemist lisada sertifitseerimisprogramm, mis hõlmab järgmist:

1. kahju kirjeldus ja remondiprojekt, kus on kindlaks määratud tüübiprojekti konfiguratsioon, milles parandus tehakse;

2. kõik tüübiprojekti osad ja heakskiidetud käsiraamatud, mida remondiprojektiga muudetakse või mida remondiprojekt mõjutab;

3. kindlaksmääratud korduskontrollid, mida on vaja selleks, et tõendada remondiprojekti ja asjaomasest remondiprojektist mõjutatud osade vastavust tüübisertifitseerimisalusele, mis on viitena lisatud (vastavalt vajadusele) kas tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale;

4. kõik muudatused, mida kavatsetakse teha tüübisertifitseerimisaluses, mis on viitena lisatud (vastavalt vajadusele) kas tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale;

5. ettepanek sertifitseerimisprogrammi jaotamise kohta nõuetele vastavust tõendavateks sisulisteks toimingu- ja andmerühmadeks, sealhulgas meetodid ja menetlused, mida soovitatakse kasutada punkti 21.A.433 alapunkti a alapunkti 1 nõuetele vastavuse tõendamiseks ja viited nõuete täitmist tõendavatele asjakohastele dokumentidele;

6. ettepanek nõuetele vastavust tõendavate sisuliste toimingu- ja andmerühmade hindamise kohta, mille puhul võetakse arvesse tüübisertifitseerimisaluse kindlakstegemata eiramise tõenäosust ning sellise eiramise võimalikku mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele. Kavandatava hindamise puhul võetakse arvesse vähemalt punkti 21.B.100 alapunkti a alapunktides 1–4 sätestatud elemente. Selle hindamise tulemuse põhjal lisatakse taotlusele ettepanek, et amet osaleks nõuetele vastavust tõendavate toimingute ja andmete kontrollimisel ja

7. täpsustus selle kohta, kas sertifitseerimisandmed on täies mahus ette valmistanud taotleja ise või seda tehakse tüübisertifikaadiandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel.“

35) Punktid 21.A.433 ja 21.A.435 asendatakse järgmisega:

„21.A.433 **Remondiprojekti kinnitamise nõuded**

a) Remondiprojekt kinnitatakse vaid järgmistel juhtudel:

1. kui vastavalt punkti 21.A.432C alapunktis b osutatud sertifitseerimisprogrammile on tõendatud, et remondiprojekt on kooskõlas tüübisertifitseerimisalusega, mis on viitena lisatud (vastavalt vajadusele) kas tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale, ning kõikide muudatustega, mille amet on punkti 21.B.450 kohaselt kindlaks määranud ja teatavaks teinud;

2. kui kinnitatakse, et on tagatud vastavus alapunkti a alapunkti 1 kohaselt kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse nõuetele ja et asjakohased põhjendused on esitatud nõuete täitmist tõendavates dokumentides;

3. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks ja

4. kui taotleja on täpsustanud, et ta esitas sertifitseerimisandmed tüübisertifitseerimisandmete omanikuga sõlmitud kokkuleppe alusel vastavalt punkti 21.A.432C alapunkti b alapunktile 7:

i) kui omanik on teatanud, et tal ei ole tehnilisi vastuväiteid punkti a alapunkti 2 kohaselt esitatud teabele, ja

ii) kui omanik on nõustunud tegema koostööd kinnitatud remondiprojekti omanikuga, et tagada kõikide kohustuste täitmine muudetud toote lennukõlblikkuse säilitamiseks, järgides punkti 21.A.451 nõudeid.

b) Taotleja esitab ametile alapunkti a alapunktis 2 osutatud deklaratsiooni, ja kui amet seda nõuab, siis kõik vajalikud tõendavad andmed.

21.A.435 **Remondiprojektide liigitus ja kinnitamine**

a) Remondiprojekt liigitatakse kas oluliseks või väheoluliseks vastavalt punkti 21.A.91 kohastele tüübisertifikaadi muutmise kriteeriumidele.

b) Remondiprojekti liigitab ja kinnitab kas:

1. amet või

2. sertifitseeritud projekteerimisorganisatsioon punkti 21.A.263 alapunkti c alapunktides 1, 2 ja 5 sätestatud õiguste piires, mis on kindlaks määratud sertifikaadi tingimustes.“

36) Punkt 21.A.437 jäetakse välja.

37) Punktid 21.A.604, 21.A.605 ja 21.A.606 asendatakse järgmisega:

„21.A.604 **Abijõuseadme (APU) ETSO luba**

Abijõuseadme (APU) ETSO loa suhtes kohaldatakse järgmist:

a) erandina punktidest 21.A.603, 21.A.610 ja 21.A.615 kohaldatakse järgmisi punkte: punktid 21.A.15, 21.A.20, 21.A.21, 21.A.31, 21.A.33, 21.A.44, 21.B.75 ja 21.B.80. Tüübisertifikaadi asemel antakse vastavalt punktile 21. A.606 välja ETSO luba;

b) erandina punktist 21.A.611 kohaldatakse (APU) ETSO loa omanike poolt tehtavate konstruktsioonimuudatuste kinnitamiseks alajao D nõudeid ja muude taotlejate tehtavate konstruktsioonimuudatuste kinnitamiseks alajao E nõudeid. Alajao E nõuete kohaldamise korral antakse täiendava tüübisertifikaadi asemel välja eraldi ETSO luba ja

c) remondiprojektide kinnitamise suhtes kohaldatakse alajao M nõudeid.

21.A.605 **Andmenõuded**

a) Taotleja esitab ametile järgmised dokumendid:

1. ETSO loa saamiseks vajalik sertifitseerimisprogramm, milles määratakse kindlaks vahendid punkti 21.A.606 alapunkti b nõuetele vastavuse tõendamiseks;

2. nõuetele vastavuse deklaratsioon, mis tõendab, et taotleja on täitnud käesoleva alajao nõuded;

3. konstruktsiooni ja lennutehniliste näitajate deklaratsioon (DDP), milles märgitakse, et taotleja on sertifitseerimisprogrammi kohaselt tõendanud, et artikkel vastab kohaldatava ETSO nõuetele;

4. üks koopia kohaldatava ETSOga nõutavatest tehnilistest andmetest;

5. punktis 21.A.143 osutatud käsiraamat (või viide sellele) alajaole G vastava asjakohase tootjaorganisatsiooni sertifikaadi saamiseks või punkti 21.A.125A alapunktis b nimetatud käsiraamat (või viide sellele) alajaole F vastavaks tootmiseks tootjaorganisatsiooni sertifikaadi puudumise korral;

6. APU puhul punktis 21.A.243 nimetatud käsiraamat (või viide sellele) alajaole J vastava asjakohase projekteerimisorganisatsiooni sertifikaadi saamiseks;

7. kõikide muude artiklite puhul punkti 21.A.602B alapunkti b alapunktis 2 osutatud menetlused või viited nendele;

b) Taotleja teavitab ametit kõikidest kinnitamismenetluse käigus esinenud probleemidest või vahejuhtumitest, mis võivad ETSO luba märkimisväärselt mõjutada.

21.A.606 **ETSO loa väljaandmise nõuded**

ETSO loa saamiseks peab taotleja tegema järgmist:

a) tõendama oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.602B;

b) tõendama, et artikkel on kooskõlas kohaldatava ETSO tehniliste tingimustega või vajaduse korral punkti 21. A.610 kohaselt lubatud kõrvalekalletega eespool nimetatud tehnilistest tingimustest;

c) vastama käesoleva alajao nõuetele ja

d) kinnitama, et ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.“

38) Punktile 21.A.701 lisatakse alapunkt 16:

„16. õhusõidukiga lendamine vigade tuvastamiseks või ühe või mitme süsteemi, osa või seadme toimimise kontrollimiseks pärast hooldust.“

39) Punkti 21.B.5 alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Käesoleva jaoga kehtestatakse pädevale asutusele menetlus nende ülesannete ja kohustuste täitmiseks, mis on seotud käesolevas I lisas nimetatud sertifikaatide, heakskiitude ja lubade väljaandmise, säilitamise, muutmise, peatamise ning kehtetuks tunnistamisega.“

40) Jao B alajagu B asendatakse järgmisega:

„ALAJAGU B — TÜÜBISERTIFIKAADID JA PIIRATUD TÜÜBISERTIFIKAADID

21.B.70 **Sertifitseerimistingimused**

Amet annab kooskõlas määruse (EL) 2018/1139 artikli 76 lõikega 3 välja sertifitseerimistingimused ja muud üksikasjalikud tehnilised kirjeldused, sealhulgas lennukõlblikkuse, käitussobivuse andmete ja keskkonnakaitsega seotud sertifitseerimistingimused, mida pädevad asutused, organisatsioonid ja töötajad võivad kasutada, et tõendada toodete, osade ja seadmete vastavust kõnealuse määruse II, IV ja V lisas sätestatud asjakohastele olulistele nõuetele ning kõnealuse määruse artikli 9 lõikes 2 ja III lisas sätestatud keskkonnakaitsenõuetele. Need tingimused peavad olema piisavalt üksikasjalikud ja konkreetsed, et selgitada taotlejatele, missugustel tingimustel sertifikaadid välja antakse, neid muudetakse või täiendatakse.

21.B.75 **Eritingimused**

a) Amet näeb tootele ette konkreetsed üksikasjalikud tehnilised spetsifikatsioonid ehk eritingimused, kui asjakohased sertifitseerimistingimused ei sisalda toote jaoks piisavaid või nõuetele vastavaid ohutusstandardeid järgmistel põhjustel:

   1. tootel on uued või ebatavalised konstruktsiooniomadused võrreldes konstrueerimispõhimõtetega, millel rajanevad kehtivad sertifitseerimistingimused,

   2. toote ettenähtud kasutus on ebatavaline või

   3. muude samalaadsete toodete või samalaadsete konstruktsiooniomadustega toodete kasutamisel saadud kogemused või hiljuti väljaselgitatud riskid on näidanud, et võib tekkida ohuolukord.

b) Eritingimused sisaldavad ohutusstandardeid, mida amet peab vajalikuks, et kehtestada ohutustase, mis on samaväärne kohaldatavate sertifitseerimistingimuste kohaselt kehtestatud ohutustasemega.

21.B.80 **Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi tüübisertifitseerimisalus**

Amet määrab tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi jaoks kindlaks ja teeb taotlejale teatavaks tüübisertifitseerimisaluse. Tüübisertifitseerimisalus koosneb järgmisest:

a) lennukõlblikkuse sertifitseerimistingimused, mille amet on kindlaks määranud asjaomase toote suhtes sertifikaadi taotlemise kuupäeval kohaldatavate tingimuste hulgast, välja arvatud juhul, kui

   1. taotleja soovib täita või punkti 21.A.15 alapunkti f alusel nõutakse, et taotleja peab täitma pärast taotluse esitamise kuupäeva kohaldatavaid sertifitseerimistingimusi; Kui taotleja eelistab täita sertifitseerimistingimusi, mida hakati kohaldama pärast taotluse esitamise kuupäeva, lisab amet tüübisertifitseerimisalusele ka kõik muud asjaomase tüübisertifitseerimisalusega otseselt seotud sertifitseerimistingimused, või

   2. kui kindlaksmääratud sertifitseerimistingimusi ei ole võimalik täita, tunnustab amet ka muid sertifitseerimistingimusi, mille puhul on kindlaks tehtud kompenseerivad tegurid, mis tagavad samaväärse ohutustaseme; või

   3. amet kiidab heaks või näeb ette muud viisid, mis:

      i) tüübisertifikaadi puhul tõendavad vastavust määruse (EL) 2018/1139 II lisa olulistele nõuetele, või

      ii) piiratud tüübisertifikaadi puhul tagavad toote ettenähtud kasutuse seisukohalt piisava ohutustaseme ja

b) ameti poolt punkti 21.B.75 alapunkti a kohaselt ette nähtud eritingimused.

21.B.82 **Õhusõiduki tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus**

Amet määrab tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi jaoks kindlaks ja teeb taotlejale teatavaks käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse. Käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus koosneb järgmisest:

a) käitussobivust käsitlevad sertifitseerimistingimused, mille amet on kindlaks määranud nende tingimuste hulgast, mida kohaldatakse asjaomase õhusõiduki suhtes taotluse esitamise kuupäeval või kuupäeval, mil esialgsele taotlusele lisatakse käitussobivuse andmete taotluse lisa, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem, välja arvatud juhul, kui:

   1. taotleja soovib täita või punkti 21.A.15 alapunkti f alusel nõutakse, et taotleja peab täitma pärast taotluse esitamise kuupäeva kohaldatavaid sertifitseerimistingimusi; Kui taotleja eelistab täita sertifitseerimistingimusi, mida hakati kohaldama pärast taotluse esitamise kuupäeva, lisab amet tüübisertifitseerimisalusele ka kõik muud asjaomase sertifitseerimisalusega otseselt seotud sertifitseerimistingimused, või

   2. amet kiidab heaks või näeb ette määruse (EL) 2018/1139 II, IV ja V lisa asjakohastele olulistele nõuetele vastavuse tõendamise muul viisil või

b) ameti poolt punkti 21.B.75 alapunkti a kohaselt ette nähtud eritingimused.

21.B.85 **Kohaldatavad keskkonnakaitsenõuded ja sertifitseerimistingimused tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmiseks**

a) Amet määrab kindlaks ja teeb taotlejatele, kes soovivad saada õhusõiduki tüübisertifikaati, piiratud tüübisertifikaati või täiendavat tüübisertifikaati või kes soovivad teha tüübisertifikaadis või täiendavas tüübisertifikaadis olulisi muudatusi, teatavaks õhusõiduki tüübisertifikaadi väljaandmise suhtes kohaldatavad müranõuded, mis on kehtestatud Chicago konventsiooni 16. lisa I köite II osa peatükis 1, ning

1. allahelikiirusega reaktiivlennukite puhul peatükkides 2, 3, 4 ja 14;

2. propellerlennukite puhul peatükkides 3, 4, 5, 6, 10 ja 14;

3. kopterite puhul peatükkides 8 ja 11;

4. ülehelikiirusega lennukite puhul peatükis 12 ja

5. kopterlennukite puhul peatükis 13.

b) Amet määrab kindlaks ja teeb alapunktis a osutatud taotlejale teatavaks Chicago konventsiooni 16. lisa II köite II osa peatükkides 1 ja 2 kehtestatud heitenõuded, mida kohaldatakse tahtliku kütuse väljalaske lennul tõkestamise suhtes.

c) Amet määrab kindlaks ja teeb alapunktis a osutatud taotlejale teatavaks mootorist pärineva suitsu-, gaasilise ja tahkete osakeste heite nõuded, mis on kehtestatud Chicago konventsiooni 16. lisa II köite III osa peatükis 1, ning

1. üksnes allahelikiirusel käitamiseks ettenähtud turboreaktiivmootorite ning turboventilaatormootorite suitsu- ja gaasilise heite puhul peatükis 2,

2. üksnes ülehelikiirusel käitamiseks ettenähtud turboreaktiivmootorite ning turboventilaatormootorite suitsu- ja gaasilise heite puhul peatükis 3 ning

3. üksnes allahelikiirusel käitamiseks ettenähtud turboreaktiivmootorite ning turboventilaatormootorite tahkete osakeste heite puhul peatükis 4.

d) Amet määrab kindlaks ja teeb alapunktis a osutatud taotlejale teatavaks lennukite CO_2-heite suhtes kohaldatavad nõuded, mis on kehtestatud Chicago konventsiooni 16. lisa III köite II osa peatükis 1 ning

1. allahelikiirusega reaktiivlennukite puhul peatükis 2; ja

2. allahelikiirusega propellerlennukite puhul peatükis 2.

21.B.100 **Osalemismäär**

a) Amet määrab kindlaks, mil määral ta osaleb nõuetele vastavust tõendavate toimingute ning tüübisertifikaadi ja piiratud tüübisertifikaadi, olulise muudatuse kinnitamise, täiendava tüübisertifikaadi, olulise remondiprojekti kinnitamise või abijõuseadme (APU) ETSO loa taotlusega seotud andmete kontrollimises. Selleks võtab ta aluseks sertifitseerimisprogrammi nõuetele vastavust tõendavatele sisulistele toimingu- ja andmerühmadele antud hinnangu. Kõnealune hinnang käsitleb järgmist:

— tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse või keskkonnakaitsenõuete kindlakstegemata eiramise tõenäosus ja

— sellise eiramise võimalik mõju tooteohutus- või keskkonnakaitsenõuetele,

lisaks võetakse arvesse vähemalt järgmisi elemente:

1. sertifitseerimisprojekti uued või ebatavalised omadused, sealhulgas käitamisalased, organisatsioonilised ja teadmiste haldamisega seotud aspektid;

2. konstruktsiooni ja/või nõuetele vastavuse tõendamise keerukus;

3. konstruktsiooni või tehnoloogialahenduste ning nendega seotud ohutus- ja keskkonnariskide, sealhulgas sarnaste konstruktsioonilahenduste puhul kindlaks tehtud ohutus- ja keskkonnariskide olulisus, ning

4. taotleja projekteerimisorganisatsiooni tegevus ja kogemused asjaomases valdkonnas.

b) Väheoluliste remonditööde projekti, väheolulise muudatuse või muu kui abijõuseadme (APU) ETSO loa kinnituse puhul võtab amet oma sertifitseerimisprojektis osalemise määra kindlakstegemisel arvesse uudseid või ebatavalisi omadusi, konstruktsiooni ja/või nõuetele vastavuse tõendamise keerukust, konstruktsiooni või tehnoloogialahenduste olulisust ning taotleja projekteerimisorganisatsiooni tegevust ja kogemusi.

c) Amet teatab taotlejale, mil määral ta projektis osaleb, ja kui temani jõudnud teave, mis märkimisväärselt mõjutab alapunktide a või b kohaselt tehtud riskihindamist, selleks põhjust annab, ajakohastab oma osalemismäära. Amet teatab taotlejale oma osalemismäära muutumisest.

21.B.103 **Tüübisertifikaadi või piiratud tüübisertifikaadi väljaandmine**

a) Amet annab välja õhusõiduki, mootori või propelleri tüübisertifikaadi või õhusõiduki piiratud tüübisertifikaadi järgmistel tingimustel:

1. taotleja vastab punkti 21.A.21 nõuetele;

2. amet ei ole punkti 21.B.100 kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse (kui see on asjakohane vastavalt punktile 21.B.82) ega keskkonnakaitsenõuete eiramist, ja

3. kui ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.

b) Erandina alapunktist a ja juhul, kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi olulise muudatuse kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada."

41) Jao B alajagu D asendatakse järgmisega:

„21.B.105 **Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimise alus tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul**

Amet määrab kindlaks kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse ja keskkonnakaitsenõuded ning käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse puhul käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse, mis on kehtestatud vastavalt punktile 21.A.101 ning teeb need tüübisertifikaadis tehtava olulise muudatuse puhul taotlejale teatavaks.

21.B.107 **Tüübisertifikaadi muutmise kinnituse väljaandmine**

a) Amet annab välja tüübisertifikaadi muutmise kinnituse tingimusel, et:

1. kinnituse taotleja vastab

i) väheolulise muudatuse puhul punkti 21.A.95 nõuetele, või

ii) olulise muudatuse puhul punkti 21.A.97 nõuetele,

2. amet ei ole punkti 21.B.100 alapunktide a või b kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse (kui see on asjakohane vastavalt punktile 21.B 82) ega keskkonnakaitsenõuete eiramist; ning

3. kui ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.

b) Kui muudatus mõjutab käitussobivuse andmeid ja kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib õhusõiduki tüübisertifikaadi muudatuse erandina alapunkti a alapunktidest 1 ja 2 kinnitada enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab oma vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.

c) Tüübisertifikaadi muudatuste kinnitus sisaldab käitussobivuse andmete muudatuste kinnitust.

d) Tüübisertifikaadi muutmise kinnitamisel piirdutakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on muudatusega seotud.“

42) Jao B alajagu E asendatakse järgmisega:

„Käesolevas alajaos esitatud viited tüübisertifikaatidele hõlmavad tüübisertifikaate ja piiratud tüübisertifikaate.

21.B.109 **Tüübisertifitseerimisalus, keskkonnakaitsenõuded ja käitussobivuse andmete sertifitseerimisalus täiendava tüübisertifikaadi taotlemiseks**

Amet määrab kindlaks ja teeb täiendava tüübisertifikaadi taotlejale teatavaks kohaldatava tüübisertifitseerimisaluse ja keskkonnakaitsenõuded ning käitussobivuse andmeid mõjutava muudatuse puhul käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse, mis on kehtestatud vastavalt punktile 21.A.101.

21.B.111 **Täiendava tüübisertifikaadi väljaandmine**

a) Amet annab täiendava tüübisertifikaadi välja järgmistel tingimustel:

1. taotleja vastab punkti 21.A.115 alapunktis b sätestatud nõuetele;

2. amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti a kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse, käitussobivuse andmete sertifitseerimise aluse (kui see on asjakohane vastavalt punktile 21.B.82) ega keskkonnakaitsenõuete eiramist; ning

3. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.

b) Kui täiendav tüübisertifikaat mõjutab käitussobivuse andmeid ja kui taotleja punkti 21.A.20 alapunktis d osutatud deklaratsioonis seda nõuab, võib amet erandina alapunkti a alapunktidest 1 ja 2 välja anda täiendava tüübisertifikaadi enne käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele vastavuse tõendamist, tingimusel et taotleja tõendab vastavust käitussobivuse andmete sertifitseerimise alusele enne, kui neid andmeid on tegelikult vaja kasutada.

c) Täiendav tüübisertifikaat sisaldab käitussobivuse andmete muudatuste kinnitust.

d) Täiendava tüübisertifikaadi puhul piirdutakse selle konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsiooniga/nende konkreetse tüübisertifikaadi konfiguratsioonidega, mis on asjaomase olulise muudatusega seotud.“

43) Punkt 21.B.326 asendatakse järgmisega:

„21.B.326 **Lennukõlblikkussertifikaat**

Registreerimisliikmesriigi pädev asutus annab lennukõlblikkussertifikaadi välja:

a) uuele õhusõidukile:

1. punkti 21.A.174 alapunkti b alapunktis 2 nõutavate dokumentide esitamisel;

2. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastab kinnitatud projektile ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks; see võib sisaldada registreerimisliikmesriigi pädeva asutuse tehtavaid ülevaatusi; ja

3. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastab esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtivatele CO_2 heite nõuetele.

b) kasutatud õhusõidukile:

1. punkti 21.A.174 alapunkti b alapunktis 3 nõutavate dokumentide esitamisel, mis tõendavad, et:

i) õhusõiduk vastab kooskõlas käesoleva I lisaga (osa 21) heakskiidetud tüübisertifikaadi ja täiendava tüübisertifikaadi, muudatuse või remonditöö alusel heakskiidetud tüübiprojektile ja

ii) kohaldatavad lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused on täidetud ning

iii) õhusõidukit on kontrollitud kooskõlas määruse (EÜ) nr 2042/2003 I lisa (M osa) kohaldatavate sätetega;

iv) õhusõiduk vastas esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtinud CO_2 heite nõuetele;

2. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastab kinnitatud projektile ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks; see võib sisaldada registreerimisliikmesriigi pädeva asutuse tehtavaid ülevaatusi ja

3. kui registreerimisliikmesriigi pädev asutus on veendunud, et õhusõiduk vastas esmase individuaalse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmise kuupäeval kehtinud CO_2 heite nõuetele."

44) Jao B alajagu M asendatakse järgmisega:

„21.B.450 **Tüübisertifitseerimisalus ja keskkonnakaitsenõuded remondiprojekti kinnitamise puhul**

Amet määrab kindlaks ja teeb remondiprojekti kinnituse taotlejale teatavaks kõik muudatused, mida kavatsetakse teha tüübisertifikaadile, täiendavale tüübisertifikaadile või abijõuseadme (APU) ETSO loale (vastavalt vajadusele) lisatud tüübisertifitseerimisaluses ja mida amet peab vajalikuks, et säilitada varem kehtestatud ohutustasemega samaväärne ohutustase.

21.B.453 **Remondiprojekti kinnituse väljaandmine**

a) Amet annab välja oluliste remonditööde projekti kinnituse tingimusel, et:

1. taotleja on tõendanud oma pädevust kooskõlas punktiga 21.A.432B;

2. taotleja vastab punktis 21.A.433 sätestatud nõuetele;

3. amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti a kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse ja keskkonnakaitsenõuete eiramist ning

4. ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks.

b) Amet annab välja väheoluliste remonditööde projekti kinnituse, tingimusel et taotleja vastab alapunkti a alapunktide 2 ja 4 nõuetele ning et amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti b kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrollimise käigus kindlaks teinud tüübisertifitseerimisaluse ega keskkonnakaitsenõuete eiramist."

45) Jao B alajagu O asendatakse järgmisega:

„21.B.480 **ETSO loa väljaandmine**

Amet annab ETSO loa välja juhul, kui

a) taotleja vastab punktis 21.A.606 sätestatud nõuetele;

b) amet ei ole punkti 21.B.100 alapunkti b kohaselt kindlaks määratud osalemismääral põhineva nõuetele vastavuse tõendamise kontrolli käigus kindlaks teinud kohaldatava ETSO tehniliste tingimuste ega punkti 21.A.610 kohaselt lubatud asjakohaste kõrvalekallete võimalikku eiramist ja

c) ükski kindlakstehtud näitaja ega omadus ei muuda toodet sertifitseerimisele kuuluva kasutusotstarbe piires avariiohtlikuks."